

**Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi
KUTSE ANDMISE KORD
justiits- ja kohtuteenistuste kutseala kutsetele**

1 ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib järgmiste kutsete andmise korraldamist:

1.1.1 Kohtuarst, tase 7, spetsialiseerumistega:

1. Kohtuarst-ekspert, tase 7
2. Arstlik kohtutoksikoloogiaekspert, tase 7
3. Kohtuhistoloogiaekspert, tase 7
4. Meditsiinilise kriminalistika (kohtuantropoloogia) ekspert, tase 7

1.1.2 Kohtuarst, tase 8, spetsialiseerumistega:

1. Kohtuarst-ekspert, tase 8
2. Arstlik kohtutoksikoloogiaekspert, tase 8
3. Kohtuhistoloogiaekspert, tase 8
4. Meditsiinilise kriminalistika (kohtuantropoloogia) ekspert, tase 8

1.1.3 Kohtukriminalistikaekspert, tase 7, spetsialiseerumistega:

1. Alkoholiekspert, tase 7
2. DNA - ekspert, tase 7
3. Dokumendiekspert, tase 7
4. Hääleekspert, tase 7
5. Infotehnoloogiaekspert, tase 7
6. Jäljeekspert, tase 7
7. Kiuekspert, tase 7
8. Kujutiseekspert, tase 7
9. Käekirjaekspert, tase 7
10. Liiklusekspert, tase 7
11. Lõhkeaineekspert, tase 7
12. Lõhkeseadeldise ja plahvatuse ekspert, tase 7
13. Metall- ja lasujäägiekspert, tase 7
14. Narkootilise aine ekspert, tase 7
15. Põlevvedelikuekspert, tase 7
16. Sõrmejäljeekspert, tase 7
17. Toksikoloogiaekspert, tase 7
18. Tulekahjuekspert, tase 7
19. Tulirelvaekspert, tase 7
20. Värvkatteekspert, tase 7

1.1.4 Kohtukriminalistikaekspert, tase 8, spetsialiseerumistega:

1. Alkoholiekspert, tase 8

2. DNA - ekspert, tase 8
3. Dokumendiekspert, tase 8
4. Hääleekspert, tase 8
5. Infotehnoloogiaekspert, tase 8
6. Jäljeekspert, tase 8
7. Kiuekspert, tase 8
8. Kujutiseekspert, tase 8
9. Käekirjaekspert, tase 8
10. Liiklusekspert, tase 8
11. Lõhkeaineekspert, tase 8
12. Lõhkeseadeldise ja plahvatuse ekspert, tase 8
13. Metall- ja lasujäägiekspert, tase 8
14. Narkootilise aine ekspert, tase 8
15. Põlevvedelikuekspert, tase 8
16. Sõrmejäljeekspert, tase 8
17. Toksikoloogiaekspert, tase 8
18. Tulekahjuekspert, tase 8
19. Tulirelvaekspert, tase 8
20. Värvkatteekspert, tase 8

1.1.5 Kohtupsühhiaatriaekspert, tase 7

1.1.6 Kohtupsühhiaatriaekspert, tase 8

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse taotlemine ja tõendamine, sh taastõendamine, on taotlejale tasuline (vastavalt kutseeaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu).

1.4 Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustuvad kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutsenõukogu otsuse tegemise hetkest).

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse taotlemise eeltingimused töömaailma taotlejale:

2.1.1 Kutse kohtuarst, tase 7 taotlemise eeltingimused on:

- a) arstiharidus, on kantud tervishoiutöötajate registrisse;
- b) vastava eriala residentuuri läbimine (kohtuarst-ekspertil kohtuarsti residentuur, arst-toksikoloogil kohtuarstiteaduse või muu arstliku eriala residentuur, kohtuhistoloogiaekspertil kohtuarstiteaduse või patoloogia residentuur);
- c) erialane töökogemus ekspertiisivaldkonnas üldjuhul 5 aastat;
- d) enesetäiendamine vähemalt 30 tundi aastas, millest vähemalt 10 tundi erialane;
- e) loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt kahe täitmine:
 1. erialase koolituse läbiviimine asutusesiselt ja/või väljaspool ekspertiisiasutust;
 2. osalemine residentide juhendamisel;
 3. üliõpilaste või praktikantide juhendamine;
 4. osalemine erialaste eeskirjade, juhendite, metoodikate väljatöötamisel;

5. osalemine siseriiklikus või rahvusvahelises teadus- või arendusprojektides;
6. esinemine erialaste ettekannetega siseriiklikul sh asutusesisesel ja/või rahvusvahelisel konverentsil/teadusüritustel.

2.1.2 Kutse kohtuarst, tase 8 taotlemise eeltingimused on:

- a) arstiharidus, on kantud tervishoiutöötajate registrisse;
- b) vastava eriala residentuuri läbimine (kohtuarst-eksperdil kohtuarsti residentuur, arst-toksikoloogil kohtuarstiteaduse või muu arstliku eriala residentuur, kohtuhistoloogiaeksperdil kohtuarstiteaduse või patoloogia residentuur);
- c) erialane töökogemus ekspertiisivaldkonnas üldjuhul 10 aastat;
- d) enesetäiendamine vähemalt 40 tundi aastas, millest vähemalt 20 tundi erialane;
- e) esinemine suulise ettekandega siseriiklikel ja/või rahvusvahelisel konverentsil/teadusüritusel;
- f) loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt viie täitmine:
 1. erialaste koolituste läbiviimine asutusesiselt ja/või väljaspool ekspertiisiasutust;
 2. eriala residentide juhendamine;
 3. üliõpilaste või praktikantide juhendamine;
 4. bakalaureuse-, magistri- või doktoritööde juhendamine;
 5. erialaste eeskirjade, juhendite, meetodikate väljatöötamises osalemine koostajana või kontrollijana;
 6. erialase seadusloome väljatöötamisel osalemine;
 7. teadusartikli, raamatu peatüki või raamatu publitseerimine;
 8. siseriiklikes ja/või rahvusvahelistes teadus- või arendusprojektides osalemine.

2.1.3 Kutse kohtukriminalistikaekspert, tase 7 taotlemise eeltingimused on:

- a) ekspertiisialale sobiv kõrgharidus või magistriskraad või magistritasemel haridusega võrdsustatud haridus;
- b) väljaõppe läbimine ekspertiisivaldkonnas;
- c) ekspertiisialane töökogemus eksperdina üldjuhul 5 aastat;
- d) enesetäiendamine vähemalt 30 tundi aastas, millest vähemalt 10 tundi valdkondlik;
- e) loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt kahe täitmine:
 1. erialaste koolituste läbiviimine asutusesiselt ja/või väljaspool ekspertiisiasutust;
 2. osalemine spetsialistide või eksperdiõpilaste juhendamisel;
 3. osalemine üliõpilaste/eriala praktikantide/residentide juhendamisel;
 4. osalemine uute meetodikate või juhendite väljatöötamisel või olemasolevate täiendamisel (sh valideerimine);
 5. osalemine valdkondliku seadusloome väljatöötamisel;
 6. osalemine siseriiklikel sh asutusesisesel ja/või rahvusvahelistel konverentsidel ettekannetega;
 7. erialase- või teadusartikli, raamatu peatüki või raamatu kirjutamises osalemine (kirjutis peab olema avaldatud);
 8. osalemine siseriiklikus või rahvusvahelises uurimisprojektiis.

2.1.4 Kutse kohtukriminalistikaekspert, tase 8 taotlemise eeltingimused on:

- a) ekspertiisialale sobiv teise astme kõrgharidus (so magistriskraad või magistritasemel haridusega võrdsustatud haridus);
- b) väljaõppe läbimine ekspertiisivaldkonnas;
- c) ekspertiisialane töökogemus eksperdina üldjuhul 10 aastat;
- d) enesetäiendamine vähemalt 40 tundi aastas, millest vähemalt 20 tundi valdkondlik;
- e) osalemine suulise ettekandega siseriiklikul ja/või rahvusvahelisel eriala/valdkonna konverentsil/seminaril;
- f) loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt viie täitmine:
 1. erialaste koolituste läbiviimine asutusesiselt ja väljaspool ekspertiisiasutust;

2. spetsialistide või eksperdiõpilaste juhendamine;
3. üliõpilaste/eriala praktikantide/residentide juhendamine;
4. uute meetodikate ja juhendite väljatöötamises või olemasolevate täiendamises (sh valideerimises) osalemine koostajana või kontrollijana;
5. osalemine valdkondliku seadusloome väljatöötamisel;
6. osalemine erialastel rahvusvahelistel teadusüritustel või konverentsidel;
7. erialase- või teadusartikli, raamatu peatüki või raamatu kirjutamine (kirjutis peab olema avaldatud);
8. osalemine siseriiklikes või rahvusvahelistes uurimisprojektides.

2.1.5 Kutse kohtupsühhiaatriaekspert, tase 7 taotlemise eeltingimused on:

- a) arstiharidus ja on kantud tervishoiutöötajate registrisse psühhiaatrina;
- b) 10-aastane töökogemus psühhiaatrina (residentuuriga), ekspertiiside tegemise või psühhiaatri arvamuse vormistamise kogemus;
- c) erialane enesetäiendamine vähemalt 40 tundi aastas, millest vähemalt 10 tundi kohtupsühhiaatria alane;
- d) loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt kahe täitmine:
 1. psühhiaatria või kohtupsühhiaatria alaste koolituse läbiviimine;
 2. kohtupsühhiaatria alane individuaalne juhendamine;
 3. osalemine kohtupsühhiaatria alastel siseriiklikel ja/või rahvusvahelistel teadusüritustel ja/või konverentsidel;
 4. vähemalt ühe erialase artikli teadusajakirjas publitseerimine;
 5. osalemine erialase seadusloome väljatöötamis protsessides/töörühmas (-des);
 6. osalemine siseriiklikus või rahvusvahelises uurimisprojektis (-des).

2.1.6 Kutse kohtupsühhiaatriaekspert, tase 8 taotlemise eeltingimused on:

- a) arstiharidus ja on kantud tervishoiutöötajate registrisse psühhiaatrina;
- b) 10-aastane töökogemus kohtupsühhiaatriavaldkonnas;
- c) erialane enesetäiendamine vähemalt 40 tundi aastas, millest vähemalt 10 tundi kohtupsühhiaatria alane;
- d) loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt viie täitmine:
 1. psühhiaatria või kohtupsühhiaatria alaste koolituse läbiviimine;
 2. kohtupsühhiaatria alane individuaalne juhendamine;
 3. osalemine kohtupsühhiaatria alastel rahvusvahelistel teadusüritustel või konverentsidel;
 4. siseriiklikel või rahvusvahelistel konverentsidel kohtupsühhiaatria alaste ettekannetega esinemine;
 5. vähemalt ühe erialase artikli teadusajakirjas publitseerimine;
 6. osalemine erialase seadusloome väljatöötamis protsessis;
 7. osalemine siseriiklikus või rahvusvahelises uurimisprojektis (-des).

2.2 Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid töömaailma taotlejale:

- a) avaldus (avalduse näidis leitav kutse andja kodulehelt www.ekei.ee);
- b) isikut tõendava dokumendi koopia (pass või ID-kaart);
- c) Europassi CV (saadaval aadressilt <http://europass.ee/>);
- d) haridust tõendava(-te) dokumendi (dokumentide) koopia(-d);
- e) portfoolio (kompetentse tõendav mapp), millega tõendatakse taotletava kutsetaseme kohustuslike ning valitavate kompetentside olemasolu ning sisaldab töö- ja kutsealase tegevuse kirjeldust;
- f) näidistööd vastavalt valitud spetsialiseerumistele või kompetentsidele (näidistöödest peavad olema eemaldatud eriliigilised isikuandmed);

- g) erialase täiendamise mahu hindamise dokument (näidis leitav kutse andja kodulehel www.ekei.ee);
- h) asjakohased tõendusdokumendid;
- i) karistusregistri väljavõte;
- j) maksekorraldus kutse taotlemisega seotud kulude tasumise kohta.

2.3 Kutse taastõendamiseks esitatavad dokumendid:

- a) taastõendamise avaldus (avalduse näidis leitav kutse andja kodulehelt www.ekei.ee);
- b) kutsetunnistuse koopia või väljatrükk Kutsekoja kodulehelt taastõendatava kutse ja kutsetaseme olemasolu kohta;
- c) isikut tõendava dokumendi koopia (pass või ID-kaart);
- d) Europassi CV (saadaval aadressilt <http://europass.ee/>);
- e) haridust tõendav dokument, juhul kui haridustase on võrreldes eelmise kutsetunnistuse saamisega muutunud;
- f) portfoolio (kompetentse tõendav mapp), millega tõendatakse taotletava kutsetaseme kohustuslike ning valitavate kompetentside olemasolu ning sisaldab töö- ja kutsealase tegevuse kirjeldust;
- g) näidistööd vastavalt valitud spetsialiseerumistele või kompetentsidele (näidistöödest peavad olema eemaldatud eriliigilised isikuandmed);
- h) erialase täiendamise mahu hindamise dokument viimase 5 aasta kohta (näidis leitav kutse andja kodulehel www.ekei.ee);
- i) asjakohased tõendusdokumendid;
- j) karistusregistri väljavõte;
- k) maksekorraldus kutse taastõendamise seotud kulude tasumise kohta.

2.4 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine.

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

2.5 Kõik kutse taotlemiseks vajalikud dokumendivormid ning nõuded dokumentidele on leitavad kutse andja veebilehel www.ekei.ee.

2.6 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3 TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Kompetentsuse hindamise meetodid kutse esmataotlemisel ja taashindamisel:

Justiits- ja kohtuteenistuste kutseala kutsete hindamise korraldus ja tingimused on kirjeldatud hindamisjuhendis, mis on leitavad kutse andja veebilehel www.ekei.ee. Taotlejate kompetentse hinnatakse: dokumentide, portfoolio, vestluse, näidistööde, praktiliste soorituste alusel. Praktilise soorituse kohta võib anda hinnangu valdkonna ekspert, vahetu juht või menetleja. Erinevaid hindamisviise võib kombineerida.

3.1.1 Kutsete kohtuarst, tase 7, kohtuarst, tase 8, kohtukriminalistikaekspert, tase 7 ja kohtukriminalistikaekspert, tase 8 hindamismeetodid:

- dokumentide hindamine;
- portfoolio hindamine – hinnatakse tõendusdokumentidega kogumis;
- kompetentsipõhine intervjuu - taotleja tõendab kompetentse, vastates suuliselt hindajate küsimustele vahetult või hindajate poolt etteantud aja järel;
- näidistööde hindamine;

- praktiline sooritus - taotleja praktilise soorituse kohta annab kirjaliku hinnangu, valdkonna ekspert, vahetu juht või menetleja.

3.1.2 Kutsete kohtupsühhiaatriaekspert, tase 7 ja kohtupsühhiaatriaekspert, tase 8 hindamismeetodid

- dokumentide hindamine;
- portfoolio hindamine – hinnatakse tõendusdokumentidega kogumis;
- intervjuu - taotleja tõendab kompetentse, vastates suuliselt hindajate küsimustele vahetult või hindajate poolt etteantud aja järel;
- näidistööde hindamine.

Kohtupsühhiaatriaekspert, tase 7 ja kohtupsühhiaatriaekspert, tase 8 hindamiskomisjoni töökord ja hindamise juhend on leitavad <http://www.ekei.ee/et/ekei-kuiorganisatsioon/kutse-andmine> .

4 KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

- 4.1 Kutse andja kuulutab kutse andmise välja vähemalt üks kord aastas.
- 4.2 Kutse andja loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:
1. avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid;
 2. hindamiste toimumise ajad;
 3. tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks;
 4. muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

5 KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

- 5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.
- 5.2 Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.
- 5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile.
- 5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.
- 5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.
- 5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

- 5.7 Paber kandjal kutsetunnistuse väljastab kutse saanud isikule tema taotlusel kutse andja. Kutse andja väljastab kutsetunnistuse 45 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.
- 5.8 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:
1. kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
 2. kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
 3. kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.
- 5.9 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele.
- 5.10 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (<http://www.ametlikudteadaanded.ee/>).
- 5.11 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6 KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

Kutsetunnistuse kehtivusaja alguse otsustab kutsekomisjon.

Kutse kohtuarst, tase 7 spetsialiseerumiste kutsetunnistus kehtib 5 aastat.

Kutse kohtuarst, tase 8 spetsialiseerumiste kutsetunnistus kehtib 5 aastat.

Kutse kohtukriminalistikaekspert, tase 7 spetsialiseerumiste kutsetunnistus kehtib 5 aastat.

Kutse kohtukriminalistikaekspert, tase 8 spetsialiseerumiste kutsetunnistus kehtib 5 aastat.

Kutse kohtupsühhiaatriaekspert, tase 7 kutsetunnistus kehtib 5 aastat.

Kutse kohtupsühhiaatriaekspert, tase 8 kutsetunnistus kehtib 5 aastat.

7 KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseeadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseis
Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

1. Tööandjad:
Krista Reinek – Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Merike Rump – Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
2. Töötajad/spetsialistid:
Delia Lepik – Eesti Kohtuarstide Selts
Katrín Eino – Eesti Psühhiaatrite Selts
Urmas Lõiv - Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
3. Koolitajad:
Marika Väli – Tartu Ülikool

4. Muud osapooled:
Anne Kruusement – Justiitsministeerium;
Kaire Jaakson – Riigiprokuratuur;
Getter Ulla – Advokatuur
- 7.3 Nõuded kutsekomisjoni liikmetele
 1. Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.
 2. Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutse andja kutsealadest ja kohtuekspertiisi valdkonna eripärast.
 3. Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult ja sõltumatult.
 4. Asjaolude ilmnemisel peab kutsekomisjoni liige ennast otsustusprotsessist taandama. Kutsekomisjoni liige on kohustatud hoidma saladuses talle mistahes kujul või andmekandjal teatavaks saanud konfidentsiaalset informatsiooni, hoidma saladuses kutse andja asutusesiseseks teabeks tunnistatud teavet ja pidama kinni kutse andja teabele juurdepääsu piirangutest.

8 HINDAMISKOMISJON

- 8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjoni(d). Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni(de) liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:
 1. kutsealane kompetentsus,
 2. kutsesüsteemialane kompetentsus,
 3. hindamisalane kompetentsus.
- 8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.
- 8.3 Hindamiskomisjoni liikmed on kohustatud hoidma saladuses talle mistahes kujul või andmekandjal teatavaks saanud konfidentsiaalset informatsiooni, hoidma saladuses kutse andja asutusesiseseks teabeks tunnistatud teavet ja pidama kinni kutse andja teabele juurdepääsu piirangutest.

9 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud dokumentide säilitamise korras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.